

λιον) Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσ. Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὸνε δάγκασε ἕνας ἀνήλιαστος Τριφυλ. 2) Ἀγριόν τι χόρτον ἐδώδιμον Κέρκ. (Ἀργυραῖδ.)

Πβ. ἀνήλιακος, ἀνήλιος.

ἀνήλικος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀνήλ'κοις βόρ. ιδιῶμ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀνήλικος.

Ὁ μικρὸς τὴν ἡλικίαν, ὁ παῖς ἔτι ἢ ὁ μὴ φθάσας εἰς τὴν λεγομένην νόμιμον ἡλικίαν, ἥτοι τὸ 21 ἔτος, διὰ τὰ ἐνεργῆ αὐτεξουσίως: Παιδί ἀνήλικο. Κόρη ἀνήλικη κοιν. || Φρ. Τὸ βρῆκαν ἀνήλικο τὸ καημένο! (εἰρων. ἐπὶ ἀνθρώπου ἡλικιωμένου καὶ ἐξαπατηθέντος) πολλαχ. || Ἄσμ.

Εἶμαι μικρὸ τὸ μαῦρο, μικρὸ καὶ ἀνήλικο

καὶ ἀπὸ σεβδᾶ δὲν ξέρω τὸ κακοροζικο!

Ἡπ.

Ἐχω παιδάκια ἀνήλικα, δὲν ξέρουν πὸ ντουφέκι αὐτόθ. || Ποίημ.

Μὲ πέντε ἀνήλικα ὀρφανά, γυμὰ καὶ πεινασμένα,

ζητᾷ μὴ χήρα διακονιὰ ὅς τὰ ἔρημα τὰ ξένα

ΙΤυπάλδ. Ποιήμ. 19.

***ἀνηλικώμα** τό, ἀναλίκωμα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνηλικώω.

1) Ἀνατροφή: Ἐχ' βάσανα πολλὰ τ' ἀναλίκωμα αὐτ'νοῦ τ' πιδιῶ. Συνών. ἀναθρεμμα 2, ἀναθρεμός, ἀναθροφή 1. 2) Ἐνηλικίωσις: Μὴ τ' ἀναλίκωμα τοῦν πιδιῶν τ'ς θ' ἀνασάν'νι καὶ αὐτεῖν' οἱ καημέν'! Μὴ τοῦ ἀναλίκου τοῦ πάντρου καὶ κίόλα τοῦ κουρίτσι σ'.

***ἀνηλικώνω**, ἀναλικώνω Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. —ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,54 —Λεξ. Μπριγκ. ἀναλ'κώονω Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. ἡλικία.

1) Μετβ. ἀνατρέφω τινὰ ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν ἔνθ' ἀν.: Ἰγὼ ἔχου σκομπὸ ν' ἀναλ'κώσου τὰ πιδιά μ' καὶ νὰ φύγουν ἀπουδῶ Αἰτωλ. Ἀναλ'κώθ'κι τὴν καὶ τοῦ κουρ'τσάκι σ' καὶ κάθ' δ'λεῖς αὐτόθ. Πιδὶ ἀναλ'κουμένου αὐτόθ. || Ποίημ.

Τὸ ξέρει ὁ τσέλιγκας καλὰ πῶς εἶμαι σπιτιακός του

εἰ ἐγὼ τοὺς ἀναλίκωσα καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Γεωργούλλα

ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναστένω 6. Καὶ ἀμτβ. φθάνω εἰς ἡλικίαν, γίνομαι ἐνήλικος Κρήτ.: Τὸ κοπέλλι ἀναλικώνει ἀπὸ λίγο σὲ λίγο. Συνών. μεγαλώνω.

2) Μεταφ. πτωχὸς ὢν ἀποκτιῶ περιουσίαν, προάγομαι οἰκονομικῶς Κρήτ.: Ὁ δεῖνα ἀναλίκωσε. Συνών. ἀναλαβαίνω 3, ἀναπλωρίζω Β 1, ἀναπείανω 11, πείανω (ἰδ. πείανω).

ἀνήλιος ἐπίθ. κοιν. ἀνήλ-λιος Κύπρ. ἀνήλιους βόρ. ιδιῶμ. ἀνηλιος Ρόδ. ἀνηλγιος Ρόδ. ἀνανήλιος Κύπρ. Οὐδ. ἀνήλ' Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀνήλιος. Εἰς τὸ ἀνανήλιος διπλῇ σύνθεσις τοῦ στερετ. ἀ-. Περὶ τοῦ οὐδ. ἀνήλ' παρὰ τὸ ἀμάρτ. ἀνήλιν ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 167 κέξ.

1) Ὁ μὴ ἔχων ἡλιον ἢ ὁ μὴ φωτιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.): Δωμάτιο - σπῖτι - ὑπόγειο ἀνήλιο κοιν. Ὁσπίτ' ἀνήλ' Σάντ. || Ἄσμ.

Κάτω ὅς τὰ ρούσοια κλήματα τὸ εἰς τοὺς ἀνήλιους κάμπους ἔτσιε σπέρνει ὁ λυγερός μὲ τ' ὦραιο του ζευγάρι

Χίος

Ἐλα νὰ πὰ' πηδήσωμε εἰς τοὺς ἀνήλιους τόπους

αὐτόθ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀνήλιος Χίος Ἀνελίας Ρόδ. Ἀνήλιο Χίος Ἀνήλιον Ἡπ. Μακεδ. Ἀνήλια Ἀνδρ. Ἡπ. Μακεδ. Ἀνήλιες Ἀνδρ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ.

Πβ. Αἰσχ. Προμ. 453 «ἀντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις».

β) Ὁ μὴ ἐκτεθεὶς εἰς τὸν ἥλιον ἢ εἰς τὴν ἐπήρειαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων Μακεδ. Τήν.: Ὁ δεῖνα τὰ πατεῖ ἀνήλια τὰ σταφύλια Τήν. || Παροιμ. φρ. Νὰ μὴ πιρ'μέφ'ς φουτιὰ π' ἀνήλιου ξύλου (νὰ μὴ προσδοκᾷς καλὸν ἀπὸ ἀνθρώπου μοχθηρόν. ἀνήλιου ξύλου = τὸ μὴ ξηρανθὲν εἰς τὸν ἥλιον) Μακεδ. γ) Ὁ ἀβρός τὴν μορφὴν ὡς ἐσκιατραφημένος, ὠραῖος Ρόδ.: Ἄσμ.

Θωρῶ νὰ νερὸ καὶ κάθονταν, ἀνηλιο παλληκάρι,

ἀνηλιο καὶ ἀμουστάκωτο κ' ἐπάνω ὅς τὴν ἀντρεία του.

2) Ὁ ταχέως φεύγων καὶ ἐξαφανιζόμενος (ἢ μεταφ. ἐκ τοῦ ταχέως ἐξαφανιζομένου ὁμωνύμου ἐρπετοῦ, περὶ οὗ ἰδ. κατωτ.) Κύπρ.: Ἐσηκώσαμεν τὸν γιόν μας πὸ τὸν πορνὸν νὰ τὸν πέψωμεν εἰς τὴν δουλ-λειάν, ἀμ-μὰ ποῦ ν' τον; ἐγίνην ἀνήλ-λιος! Ὡστε νὰ βκῶ νὰ τοῦ φωνάξω ἐγινεν ἀνανήλιος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνεφταόρατος. 3) Οὐσ., εἶδος δηλητηριώδους ἐρπετοῦ κρυπτομένου πάντοτε ὑπὸ τὴν γῆν Κύπρ. Ρόδ. Χίος

Πβ. ἀνήλιακος, ἀνήλιαστος.

ἀνήμερα ἐπίρρ. ἰνήμερα Μακεδ. (Κοζ.) ἀνήμερα κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ.) ἀνήμια βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἐν καὶ τοῦ οὐσ. ἡμέρα. Κατὰ τὸν ΚἈμαντ. ἐν Χιακ. Χρον. 2 (1914) 105 «πιθανῶς ἐκ τοῦ ἄλλῃ ἡμέρα».

1) Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, αὐθημερόν, συνήθως ἐορτῆς τινος κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ.): Πήγαμε κ' ἤρθαμε ἀνήμερα. Ἀνήμερα τοῦ Χριστοῦ - τ' αἰ - Γεωργίου - τῶν Φώτων κττ. Ἀνήμερα τοῦ γάμου κοιν. Ἀνήμερα Χριστοῦγεννα - Λαμπρὴ κττ. Πελοπν. (Τριφυλ.) 2) Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, συνήθως ἐορτῆς τινος Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Χίος κ. ἀ.: Ἀνήμερα τῆς Λαμπρᾶς Χίος || Παροιμ. φρ. Ἀνήμερα τοῦ παναῦρου χωρκατῆς ἀλ-λαμένος (ἐπὶ τοῦ ἀκαίρως καλλωπιζομένου). 3) Τὴν προηγούμενην ἡμέραν, τὴν παραμονήν, συνήθως ἐορτῆς τινος Ἡπ. Κεφαλλ. Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀνήμερα τοῦ Χριστοῦ χιόνιζε Ἡπ. Ἀνήμια τ' Φουτῶν ἔχουμε τ' Σταν-ροῦ Αἰτωλ.

Πβ. ἀνιήμερα.

ἀνήμερος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀνήμερους βόρ. ιδιῶμ. ἀνήμερε Τσακων. Οὐδ. ἀήμερι Κρητ. (Κασιδ. Σητ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀνήμερος. Περὶ τοῦ οὐδ. ἀήμερι ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 167 κέξ.

1) Ἀγριος, ἀτίθασος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Βόιδι - ζῆσο - μουλάρι ἀνήμερο. Παιδί ἀνήμερο. || Φρ. Θηρίο ἢ θερὸ ἀνήμερο (ἐπὶ ἀνθρώπου σκληροῦ καὶ ἀσπλάχνου) κοιν. Συνών. ἀμέρευστος 1, ἀμέρωτος 1, ἀντίθ. ἡμερος. β) Τὸ οὐδ. ἀήμερι, τὸ μὴπῶ ἐξοικειωμένον πρὸς τι, ἀσυνήθιστον, ἐπὶ ἀροτῆρος βοῦς Κρητ. (Κασιδ. Σητ.): Ἀήμερι νὰ ἀκόμη τὸ βοῦν καὶ δὲ γαλοπάει ὅς τ' ἀλέτρι. Πβ. ἀγύμνι. 2) Σφοδρὸς ΚΠασαγιάνν. Μοσχ. 10: Ἀξαφνα δριμὸ σιφουνικό σηκώνεται ἀπάνω ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ χύνεται ἀνήμερο καὶ φοβερὸ μέσα ὅς τὸν κάμπο ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἀν.

ἀνημπόρετος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Βωμ. 10 ἀνηδόρετος Κρήτ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀνημπόρετος.

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατορθωθῇ, ἀκατόρθωτος Κρήτ.: Τὰ ἀνηδόρετα κάνω γὰ νὰ τὸ πετύχω, μὰ δὲ δορῶ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Θυσ. Ἀβραάμ στ. 92 (ÉLégrand